

brisk
barnehage

ÅRSPLAN 2025/2026

BRISK BARNEHAGE

Innhold

Barnehagens overordnede målsetting.....	3
Bærekraftsmål.....	3
Lovgrunnlag og planer.....	4
Rammeplan.....	4
Årsplan.....	5
Struktur og organisering.....	5
Ansatte.....	6
Velkommen til et nytt barnehageår.....	7
Satningsområdet for Brisk barnehage 2025/2026.....	8
Foreldresamarbeid.....	9
Foreldreråd og Samarbeidsutvalg.....	10
Samarbeid mellom barnehage og hjem.....	10-11
Omsorg, lek, læring og danning.....	12-14
Barns medvirking.....	15
Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	16-17
Barnehagen som lærende organisasjon.....	17
Mat og måltider i barnehagen.....	17
Nulltoleranse for mobbing og krenkelser.....	18
Overganger.....	19-20
Smurfeskolen.....	21
Barnehagens sju fagområder.....	22
Dokumentasjon.....	23
Progresjonsplan.....	23
- Kommunikasjon, spårk og tekst.....	24
- Kropp, bevegelse, mat og helse.....	25
- Kunst, kultur og kreativitet.....	26
- Natur, miljø og teknikk.....	27
- Antall, rom og form.....	28
- Etikk, religion og filosofi.....	29
- Nærmiljø og samfunn.....	30
Aktivitetsplan barnehageåret 2025-2026.....	31-33
Kontaktopplysninger.....	34
Referanseliste.....	35

BRISK BARNEHAGE

VI ØNSKER ALLE BARN OG FORELDRE VELKOMMEN TIL ET NYTT OG SPENNENDE BARNEHAGEÅR!

Hos oss er hver dag et lite eventyr! Vi tror på at lek er den viktigste jobben et barn har, og vi skaper et trygt og godt sted der alle kan utforske, le og lære sammen. Vi er en liten og koselig barnehage med to avdelinger, der alle kjenner hverandre og det er lett å føle seg hjemme. Her blir barna møtt varme – hver eneste dag.

Vi liker å være ute - klatre i trær, hoppe i sølepytter og oppdage små skatter i naturen. Inne finner du rom for kreativitet, fantasi og ro - her kan man bygge tårn, lese bøker, synge sanger og bygge vennskap som varer.

Våre voksne er alltid nær barna, klare til å gi en hånd å holde i, en klem når det trengs og heiarop når noe nytt mestres.

Hos Brisk barnehage skal barn føle seg sett og hørt. Vi ønsker at både små og store skal glede seg til å komme hit hver dag - her er det plass til å være seg selv!

Brisk barnehage er også en arbeids- og inkluderingsbarnehage. Det betyr at vi gir mennesker mulighet til å prøve seg i arbeid hos oss, få erfaring og utvikle seg – samtidig som barna lærer om mangfold, samarbeid og respekt for hverandre.

Barnehagens overordnede målsetting:

Gi barna trygge omgivelser for å utvikle egen identitet. Barnehagen skal være en arena preget av respekt, toleranse og aksept.

Årets tema: «Språk og kommunikasjon»
Hakkebakkeskogen

Undertema: Livet&Sånn

Struktur og organisering:

Brisk Barnehage er en barnehage med to avdelinger med plass til totalt 42 barn – 28 barn på storbarnsavdelingen som heter Smurf og 14 barn på småbarnsavdelingen som heter Troll. Barnehagens åpningstid er kl 07.00-17.00. Det er fem planleggingsdager i løpet av året, barnehagen er da stengt.

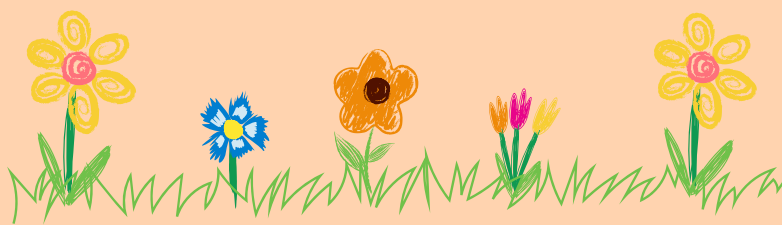

Lovgrunnlag og planer

Brisk Barnehage drives i samsvar med barnehageloven, tilhørende forskrifter og Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Det er også utarbeidet egne vedtekter for barnehagen.

Virksomheten bygger på verdigrunnlaget og innholdet som er fastsatt i barnehageloven, rammeplanen og internasjonale avtaler Norge har forpliktet seg til – blant annet FNs barnekonvensjon.

Barnehageloven beskriver barnehagens samfunnsmandat og de verdiene som skal prege arbeidet vårt. I samarbeid og forståelse med hjemmet skal vi ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for en allsidig utvikling.

RAMMEPLAN

Rammeplanen er barnehagens viktigste styringsdokument og ligger til grunn for alt det pedagogiske arbeidet. Den gir føringer for hvordan vi planlegger, gjennomfører og vurderer innholdet i barnehagen.

Planen tydeliggjør hvilke verdier, mål og oppgaver barnehagen har, og sikrer at alle barn får et likeverdig tilbud – uansett hvor i landet de bor. Den gir også foreldre, eiere og tilsynsmyndigheter innsikt i hva barnehagen skal inneholde og hvordan den skal drives.

I Brisk Barnehage bruker vi rammeplanen aktivt som et verktøy for å skape en helhetlig og meningsfull hverdag for barna, med fokus på lek, omsorg, læring og dannelse.

ÅRSPLAN

«Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte» (Rammeplan kap 7)

I henhold til barnehageloven (§ 2) skal alle barnehager utarbeide en årsplan. Årsplanen konkretiserer hvordan vi omsetter rammeplanens mål og innhold til praksis i vår barnehage.

Formålet med årsplanen er å gi et innblikk i hvordan vi planlegger og gjennomfører det pedagogiske arbeidet gjennom året. Den viser hvilke verdier, temaer og aktiviteter vi vil ha fokus på.

Årsplanen er et viktig verktøy for å sikre forutsigbarhet og kvalitet, både for personalet, foreldre og samarbeidspartnere – og ikke minst for barna. Den gir også grunnlag for refleksjon og vurdering underveis i barnehageåret.

Bærekraftsmål

Brisk ønsker å bidra aktivt til å oppfylle FNs bærekraftsmål. Vi har tro på at mennesker – både store og små – bryr seg om framtiden, og ønsker å bidra til et mer bærekraftig samfunn.

I barnehagen setter vi bærekraft på dagsordenen gjennom hele året. Barna skal få kunnskap og erfaring med temaer som miljø, klima og natur. Vi jobber med å utvikle forståelse for hvordan våre valg påvirker omgivelsene – både nå og i framtiden.

Barna får lære om kildesortering, resirkulering og hvorfor det er viktig å ta vare på jorda og naturressursene våre. Gjennom konkrete aktiviteter og undring i hverdagen, ønsker vi å skape bevissthet og engasjement for en mer bærekraftig fremtid.

Velkommen til et nytt barnehageår!

Et nytt barnehageår står for døren, og vi gleder oss til å fylle det med spennende opplevelser, utforskning og gode øyeblikk sammen med alle barna i Brisk Barnehage.

Barnehagen er en arena for kontinuerlig læring – både for barn og voksne. Barna lærer av de voksne, de lærer av hverandre, og vi voksne lærer stadig av barna. Når vi starter opp igjen etter sommeren med både nye og kjente ansikter, vet vi aldri helt hva året vil bringe. Nettopp derfor er det viktig at barna får være aktive medvirkere i sin egen hverdag og læringsprosess.

Mye skapes underveis – og veien formes sammen med barna.

Barnehagens arbeid må derfor stadig tilpasses og revurderes i takt med behovene, interessene og utviklingen i barnegruppen. Vårt oppdrag er å gi barna gode vilkår for utvikling, lek og læring – i nært samarbeid med hjemmet. Vi jobber for at alle barn skal oppleve omsorg, trygghet, respekt og tilhørighet hver dag.

Gjennom aktiv dokumentasjon og refleksjon søker vi å se progresjon både hos barna og oss voksne. Dette gjør oss i stand til å utvikle vår praksis og møte hvert enkelt barn på en god måte. Vi ser frem til et barnehageår preget av lek, undring, samspill og fellesskap!

Dagsrytme:

TROLL (småbarnsavdeling)		SMURF (storbarnsavdeling)	
KL:	AKTIVITET	KL:	AKTIVITET
07.00	Barnehagen åpner	07.00	Barnehagen åpner
08.30	Frokost	08.30	Frokost
09.00	Samling	09.00	Samling
09.30	Kjernetid – opplegget for dagen starter	09.30	Kjernetid – opplegget for dagen starter
11.00	Ryddetid	11.00	Ryddetid
11.15	Lunsj	11.20	Lunsj
11.45	Leggetid/hviletid og frilek	12.00	Uteaktiviteter/inneaktiviteter
14.15	Fruktmåltid	14.15	Fruktmåltid
15.00	Frilek	14.45	Frilek/hviletid
17.00	Barnehagen stenger	17.00	Barnehagen stenger
Fellessamling: En dag i uke har vi fellessamling. Fokus er felleskap og glede.			

Satsingsområdet for Brisk barnehage 2025/2026

«Språk og kommunikasjon»

Tema: Hakkebakkeskogen

«Hvordan kan vi bruke Hakkebakkeskogen som ramme for å utvikle barnas språk, styrke deres evne til å lytte, dele og samarbeide – og bidra til et trygt og inkluderende miljø for alle?»

I Brisk barnehage har vi valgt språk og kommunikasjon som vårt satsningsområde dette barnehageåret. Vi vet at språket er nøkkelen til lek, læring, vennskap og deltakelse. God språkutvikling legger grunnlaget for barnas sosiale relasjoner, deres evne til å uttrykke egne tanker og følelser, og til å forstå andre. Språket er også tett knyttet til identitet og mestring.

For å gjøre dette spennende og tilgjengelig for barna, bruker vi **fortellingen om Hakkebakkeskogen** som en rød tråd gjennom hele året. Historien gir oss et fargerikt univers med kjente karakterer, humor, konflikter og verdier – alt pakket inn i et språk barn kan relatere seg til. Dette gir oss en trygg, leken og meningsfull inngang til å utforske og utvikle barnas språklige ferdigheter.

Gjennom året vil vi utforske språk og kommunikasjon på mange måter:

- Vi leser, forteller og dramatiserer historien i ulike varianter og former.
- Vi synger sanger og rim fra fortellingen, og bruker bevegelse og musikk til å understøtte språket.
- Vi samtaler og reflekterer sammen med barna om karakterenes handlinger og valg.
- Barna får skape egne historier og uttrykk, både muntlig og gjennom lek, tegning og rollelek.

Vi knytter språkarbeidet og Hakkebakkeskogen aktivt inn i alle de syv fagområdene i rammeplanen:

- I Kropp, bevegelse, mat og helse beveger vi oss som dyrene i skogen og lager mat inspirert av fortellingen.
- I Kunst, kultur og kreativitet lager vi figurer, kulisser og uttrykker historien gjennom forming og drama.
- I Natur, miljø og teknologi utforsker vi skogen, dyreliv og ressurser slik karakterene i boka gjør.
- I Etikk, religion og filosofi reflekterer vi over rett og galt, vennskap og hvordan vi er mot hverandre.
- I Nærmiljø og samfunn ser vi på egne felles regler og hvordan vi bidrar til fellesskapet – akkurat som dyrene måtte gjøre.
- I Antall, rom og form jobber vi med former, størrelser og antall gjennom lek og aktiviteter med tema fra boka.
- Og selvsagt – i Kommunikasjon, språk og tekst bruker vi historiene til å bygge ordforråd, samtale, fortelle, lytte og uttrykke seg kreativt.

Sosial kompetanse “Livet&Sånn”

I Brisk barnehage har vi gode erfaringer med å bruke Livet&sånn som et samtaleverktøy i samlingsstunder og på avdelingsmøter. Det har vist seg å være et nyttig og engasjerende verktøy både for barn og voksne. **Vi ønsker derfor å bruke Livet&sånn som et gjennomgående undertema i arbeidet vårt dette barnehageåret.**

Gjennom bruk av dette verktøyet legger vi til rette for samtaler og refleksjon i trygge rammer, hvor barna får mulighet til å utforske egne og andres følelser og opplevelser. Vi ønsker at barna skal få erfaringer og verktøy som styrker deres sosiale ferdigheter og bygger et inkluderende fellesskap.

Når barn får støtte til å regulere følelser og forstå egne reaksjoner i hverdagen, blir de bedre rustet til å møte stress, motgang og utfordringer senere i livet. Dette er i tråd med Rammeplanen for barnehagen, som sier at **«Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser (Rammeplan for barnehagen 2017).»**

Arbeidet med sosial kompetanse skjer både i lek, rutine situasjoner og planlagte aktiviteter. Det handler om hvordan vi voksne tilrettelegger for trygge relasjoner, er til stede i samspill, og veileder barna i gode væremåter.

Gjennom Livet & sånn, kombinert med en bevisst og nær voksenrolle, ønsker vi å gi barna trygghet, selvinnsikt og verktøy de kan ta med seg videre i livet.

LIVET & SÅNN

Foreldresamarbeid

Et godt samarbeid mellom barnehagen og hjemmet er avgjørende for barnas trivsel, trygghet og utvikling. For å bli godt kjent med hvert enkelt barn og bygge trygge relasjoner, trenger vi en åpen og tillitsfull dialog med dere foreldre.

Foreldrene kjenner barnet sitt best, og den kunnskapen dere har er viktig for oss i det daglige arbeidet. Når vi deler erfaringer, observasjoner og forventninger, får vi et helhetlig bilde av barnet og kan støtte det på best mulig måte – både sosialt, emosjonelt og utviklingsmessig.

Barnehagen skal lytte til foreldrenes behov og ønsker. Sammen kan vi finne gode løsninger i viktige spørsmål om barnets oppvekst og oppdragelse. Når hjem og barnehage samarbeider godt, skaper vi forutsigbarhet og trygghet for barnet i hverdagen.

Vi ønsker at foreldre skal føle seg sett, hørt og inkludert i barnehagens liv. Det skal være lav terskel for å ta kontakt, og det skal være rom for både ros og konstruktive tilbakemeldinger. Gjennom daglige samtaler, foreldresamtaler og felles arrangementer, bygger vi et godt og nært samarbeid.

Vi har nulltoleranse for mobbing og krenkelser, og vet at et godt samarbeid med hjemmet er en viktig del av dette arbeidet. Personalet har ansvar for å skape et trygt, inkluderende og stimulerende miljø, hvor alle barn opplever tilhørighet og blir møtt med respekt.

Dette vil vi få til gjennom:

- *Den daglige kontakten i hente- og bringesituasjonen*
- *Gjennom å være tilgjengelig, og gi gode tilbakemeldinger*
- *Foreldresamtaler høst og vår, og ellers når foreldrene måtte ha behov for det*
 - *Vi sender ut et skjema i forkant av foreldresamtaler.*
- *Foreldremøter*
- *Sosiale sammenkomster for foreldre og barn i barnehagen*
- *Oppfordre foreldre til å komme med forslag, ideer og innspill til årsplan og månedsplaner*

Foreldreråd og Samarbeidsutvalg

*«For å sikre samarbeidet mellom barnas hjem og barnehagen, skal hver barnehage ha et Foreldreråd og Samarbeidsutvalg»
(Lov om barnehager §4).*

Foreldrerådet består av alle foreldre med barn i barnehagen.

Samarbeidsutvalget er sammensatt av to foreldrerepresentanter, to ansatte og to representanter fra eier. Styrer deltar på møtene som møteleder og referent.

I Brisk Barnehage legger vi stor vekt på dialog og medvirkning fra foresatte. Som en del av dette gjennomfører vi hvert år en brukerundersøkelse blant foreldrene. Resultatene gir oss viktig innsikt i hvordan barnehagen oppleves, og brukes aktivt i vårt arbeid med å utvikle og forbedre tilbudet.

Samarbeid mellom barnehage og hjem:

Et godt samarbeid mellom foreldre og barnehage er avgjørende for barnas trivsel og utvikling. I Brisk Barnehage legger vi stor vekt på å ha en åpen, tillitsfull og tydelig dialog med foresatte.

• **Kidplan – vår kommunikasjonsplattform**

Som foresatt i Brisk Barnehage får du tilgang til Kidplan, vår digitale plattform for informasjon og kontakt. Her finner du alt du trenger for å holde deg oppdatert på barnets hverdag i barnehagen.

Du kan enkelt:

- lese årsplaner, ukeplaner og månedsbrev
 - få ukesrapporter og informasjon om arrangementer
 - sende og motta meldinger direkte med personalet
 - se bilder fra hverdagen, så du kan følge med på hva barnet ditt opplever
- Kidplan gjør det enkelt å være tett på – selv når du ikke er til stede.

- Vi har også daglig kontakt mellom personalet og foreldrene i hente- og bringe situasjon.

- **Planlagte aktiviteter og dokumentasjon:**

I Brisk Barnehage planlegges aktiviteter med utgangspunkt i didaktiske planer, som utarbeides i forkant og evalueres i etterkant. Gjennom disse planene legger vi til rette for meningsfull lek og læring. Vi bruker bilder som dokumentasjon for å vise barnas prosesser og opplevelser. Mange av bildene deles med foresatte via Kidplan, slik at dere får innblikk i barnas hverdag. Det barna lager – tegninger, prosjekter og annet arbeid – stilles ofte ut på avdelingen, og fungerer også som en viktig del av dokumentasjonen.

- **Foreldresamtaler og observasjon:**

Vi tilbyr to foreldresamtaler i løpet av barnehageåret, i tillegg til en oppstartsamtale ved barnehagestart. Etter oppstartsamtaleskrives det et kort notat som dokumenterer samtalen. Alle barn blir fulgt opp gjennom daglig observasjon, og vi bruker observasjonsskjema som grunnlag i forkant av foreldresamtaler. I tillegg noteres relevante observasjoner gjennom året. For barn som har behov for ekstra støtte, gjennomføres mer systematiske observasjoner ved hjelp av verktøy som TRAS, Alle Med, eller andre faglige kartleggingsverktøy tilpasset det enkelte barns behov.

- **Kulturelt mangfold og tilpasning:**

I samarbeid med foreldre til barn med minoritetsbakgrunn tilpasser vi barnehagehverdagen slik at den ivaretar både kulturelle og religiøse hensyn. Dette kan blant annet gjelde kosthold og deltakelse i aktiviteter som kirkebesøk. Vi tilbyr alternativ mat der det er nødvendig, og ved kirkebesøk sørger vi for at barn som av religiøse grunner ikke ønsker å delta, får et tilrettelagt og likeverdig tilbud i barnehagen.

- **Forhåndsinformasjon og tilpasning:**

Foreldrene får alltid informasjon i forkant av planlagte aktiviteter. Dersom vi ser at en aktivitet kan komme i konflikt med religiøse eller kulturelle hensyn, tar vi en dialog med foresatte i forkant. Slik kan vi sammen finne gode løsninger og tilpasse aktiviteten på en måte som ivaretar både barnet og familiens verdier.

- **Tilrettelegging for allergier og funksjonsnedsettelse:**

Det er viktig for oss at alle barn opplever trygghet, mestring og inkludering – uavhengig av individuelle behov. Vi legger derfor til rette for barn med allergier, matintoleranser eller funksjonsnedsettelse i tett samarbeid med foreldrene og eventuelle fagpersoner.

Omsorg, lek, læring og danning

I Brisk Barnehage skal alle barn oppleve trivsel, trygghet og tilhørighet. Vi legger stor vekt på at hvert barn blir sett, hørt og inkludert, og møter dem med respekt for deres individuelle behov og forutsetninger. Dette er grunnlaget for barns utvikling, læring og danning i et trygt og stimulerende miljø.

• Omsorg

«Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring»
(Rammeplan kap 3)

Trygghet er selve grunnlaget for trivsel og læring i barnehagen – derfor kommer omsorg alltid først. Trygge barn utvikles gjennom kompetente og omsorgsfulle voksne som ser det enkelte barn og gir den omsorgen det har behov for.

Hverdagen i barnehagen skal preges av varme relasjoner, hvor personalet er tilstedeværende, oppmerksomme og åpne for det unike i hvert barn. Omsorg skal gjenspeiles i alle situasjoner i løpet av dagen og danne grunnlaget for barnas utvikling og læring.

Et trygt fang som tilbyr trøst og støtte gir barnet mot til å utforske, delta i lek og mestre nye utfordringer. Gruppedeling bidrar til små, oversiktlige miljøer der barna får ro og trygghet til å utvikle seg i sitt eget tempo.

Når barn møter motgang eller utfordringer, skal voksne være nær og tilgjengelig, hjelpe barnet med å sette ord på det som skjer og støtte det i å bearbeide opplevelsen. Gjennom gode relasjoner – både mellom barn og voksne, og barna imellom – får hvert barn mulighet til å oppleve mestring, styrke og glede over egen utvikling.

Som for oss betyr at hvert enkelt barn skal oppleve:

- vennskap og tilhørighet i et inkluderende fellesskap
- trygghet og nære relasjoner til voksne som ser og støtter dem
- glede, spenning og variasjon i lek og aktiviteter
- å være aktive deltakere og medskapere i egen lek og læring
- meningsfulle utfordringer som skaper engasjement og mestring
- å bli møtt med anerkjennelse for sine uttrykk, sin nysgjerrighet, kreativitet og undring
- en hverdag preget av mangfold, likeverd og gjensidig respekt
- støtte og utvikling i både språk og matematisk forståelse

Lek

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.» (Rammeplanen kap 3)

Leken er den viktigste arenaen for barns læring og utvikling. Gjennom lek utforsker barna verden, utvikler språk, sosiale ferdigheter og kroppslig mestring, og bygger relasjoner til andre.

I leken lærer barna av hverandre, drar nytte av hverandres styrker, og skaper et fellesskap preget av glede, utforskning og læring – i samspill både med hverandre og med de voksne. Leken har derfor en sentral plass i barnehagehverdagen og danner grunnlaget for sosial kompetanse, selvbilde og selvfølelse.

Barna utvikler forståelse for sosiale koder, samarbeid og empati gjennom ulike lekesituasjoner. For at leken skal inkludere alle og gi rom for utvikling, spiller personalet en nøkkelrolle. De har ansvar for å skape et miljø hvor alle barn får mulighet til å delta ut fra sine forutsetninger, oppleve tilhørighet – og etablere varige vennskap.

Vi verdsetter og prioriterer barnas lek ved at vi legger til rette for:

- Rikelige muligheter til lek gjennom hele barnehagedagen.
- Det fysiske inne- og utemiljøet og endre det etter barnas interesser og behov
- Vi skal bidra til at barna får opplevelser og erfaringer som gir grunnlag for ulike leketemaer, og vi ønsker å bruke ulike eventyr i dette arbeidet.
- Vi skal også sørge for at alle barn blir inkludert i lek og samspill med andre barn og voksne.

Læring

Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. (Rammeplanen kap 3)

Gruppedeling er et viktig verktøy for å skape meningsfull og engasjerende lek. Små grupper av barn og voksne gir en unik mulighet til å følge opp hvert enkelt barn og sikre at alle får delta, oppleve mestring og kjenne seg som en verdifull del av leken.

Læring skal være lystbetont – og for barn skjer den beste læringen nettopp gjennom leken. I Brisk Barnehage tar vi utgangspunkt i det barnet allerede mestrer, og gir støtte og oppmuntring slik at barnet kan utvikle nye ferdigheter og nå nye mål.

Gjennom fellesskapet utvikler barna både identitet og selvstendighet. De lærer ved å erfare, gjennom det de gjør, det de får tilbake fra andre, og det de opplever i hverdagen. Personalet skal møte barna med anerkjennelse og respekt, og se dem som individer med egne tanker, følelser og intensjoner. Vi støtter barna i deres forsøk på å forstå og skape mening i den verden de er en del av.

Danning

Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. (Rammeplan kap 3)

Danning skjer i nære relasjoner og gjennom erfaringer på ulike arenaer – og det pågår hele livet. I barnehagen handler danning om hvordan barn utvikler sin forståelse av seg selv og andre, gjennom det de gjør, opplever og er en del av.

Barnehagens verdier, normer og kommunikasjon har stor betydning for denne prosessen. Derfor er det viktig at alle barn blir møtt med respekt for sine individuelle forutsetninger, erfaringer, ønsker og behov.

Personalet skal se hvert barn som et unikt individ med egne tanker, følelser og intensjoner, og støtte dem i deres forsøk på å forstå og skape mening i den sosiale verden de vokser opp i.

BARNES MEDVIRKNING

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. (Rammeplan kap 4)

Barnas medvirkning er en naturlig del av hverdagen i barnehagen og gjenspeiles i alle aktiviteter. Der det er mulig og hensiktsmessig, får barna være med og påvirke innhold og valg. Vi legger til rette for at barna kan uttrykke egne ønsker og interesser, og tar disse med i planleggingen av det pedagogiske arbeidet.

Gjennom evalueringen av våre didaktiske planer ser vi hvilke aktiviteter barna engasjerer seg i og trives med. Dette gir personalet verdifulle innspill til hva vi bør videreføre, justere eller kanskje endre helt. På denne måten får barna reell – og indirekte – innflytelse på sin egen barnehagehverdag.

Ifølge barnehageloven skal barnehagen legge til rette for:

- Barns rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet
- Barns mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet.
- At barnas synspunkter vektlegges i samsvar med alder og modenhet.

Vi ønsker å gi tid og rom for barnas medvirkning gjennom å:

- Ha god tid og rom i hverdagen til å samtale med barna.
- Lytte til barna og ta de på alvor.
- Oppmuntre barna til å uttrykke tanker og meninger.
- At barna deltar aktivt i konfliktløsning, med støtte fra de voksne.
- At barna gis mulighet til å delta i valg av turmål, samlinger og aktiviteter for øvrig.
- At barna blir sett, hørt og forstått.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til å medvirke i disse prosessene. (Rammeplanen kap. 7)

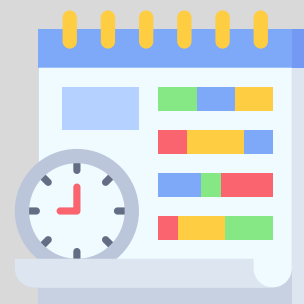
Planlegging

Barnehagen er mer enn et sted for omsorg og lek – den er en pedagogisk virksomhet med ansvar for å fremme barns helhetlige utvikling og livsmestring. Rammeplanen for barnehagen slår fast at det pedagogiske arbeidet skal bygge på verdier som respekt, medvirkning, fellesskap og nysgjerrighet.

I Brisk barnehage legger vi godt til rette for planleggingsarbeidet, og det meste av møtene våre foregår i arbeidstiden. Vi samarbeider godt på tvers av avdelingene og hjelper hverandre slik at planlegging og møter ikke går utover tiden med barna. På den måten sikrer vi både god kvalitet i det pedagogiske arbeidet og tid til refleksjon og faglig utvikling for personalet.

Avdelingsmøter: Hver avdeling har møte annenhver uke. På møtene planlegger vi hva vi ønsker å gjøre de kommende dagene, og hvordan vi vil gjennomføre det. Vi diskuterer både enkeltbarn og barnegruppen som helhet, og reflekterer rundt progresjon og hvordan vi jobber pedagogisk. Målet er å sikre utvikling, kvalitet og felles forståelse i det daglige arbeidet vårt.

Pedagogmøte: Det holdes møte for de pedagogiske lederne annenhver uke. På disse møtene formidles informasjon og beskjeder fra styrer. I tillegg er møtene en arena for faglig utveksling, der vi deler erfaringer fra det pedagogiske arbeidet i de ulike avdelingene, drøfter utfordringer og diskuterer hvordan vi ønsker å utvikle og videreutvikle vår praksis.

Personalmøte: Det gjennomføres personalmøte én gang i måneden for hele personalgruppen. Møtene er en viktig arena for faglig utvikling, informasjonsdeling og felles refleksjon rundt barnehagens praksis og verdigrunnlag. Personalmøtene bidrar til å styrke det faglige fellesskapet og sikre en helhetlig og samkjørt praksis på tvers av avdelingene.

Planleggingsdag: Barnehagen har fem planleggingsdager i året. På disse dagene er barnehagen stengt for barna, og personalet jobber med faglig utvikling, planlegging og evaluering av barnehagens pedagogiske arbeid.

Barnehagen som lærende organisasjon

I vår barnehage ser vi på oss selv som en lærende organisasjon, der både ansatte og barn er i kontinuerlig utvikling. Vi jobber aktivt med refleksjon, samarbeid og utvikling for å sikre høy kvalitet i det pedagogiske arbeidet.

Personalet deltar jevnlig i faglig oppdatering, veiledning og teamarbeid, slik at vi kan tilpasse oss barnas behov og samfunnets forventninger. Gjennom evaluering av praksis, deling av erfaringer og åpenhet for nye ideer, skaper vi et miljø preget av nysgjerrighet og faglig engasjement.

Som en lærende organisasjon involverer vi også barna i læringsprosesser hvor deres erfaringer og innspill er viktige. Vi oppmuntrer til utforsking, undring og kreativitet, og ser på utfordringer som muligheter til å vokse.

Dette fokus på kontinuerlig læring gjør at vi sammen kan tilby en barnehagehverdag som er trygg, inkluderende og utviklende for alle.

Mat og måltider i barnehagen

I vår barnehage serveres alle måltider. Det betyr at barna får frokost, lunsj og fruktmåltid hos oss. Vi legger stor vekt på at måltidene skal være sunne, varierte og tilpasset barnas behov for energi og næring gjennom en aktiv barnehagedag. Måltidene er også viktige sosiale arenaer, der barna får øve på gode bordvaner, samtaler og selvstendighet.

Frokost serveres kl. 08.30. For å sikre ro og kontinuitet i dagens rutiner, ber vi om at barn som kommer etter dette tidspunktet har spist hjemme før ankomst. Dersom barnet leveres mens frokosten fortsatt pågår, må foresatte følge barnet inn på avdelingen og sørge for at det blir tatt imot av en voksen. Dette bidrar til en trygg og god start på dagen – både for barnet og for gruppa.

Vi serverer et varmt måltid én gang i uken. Av og til får barna være med på matlagingen, noe som gir dem innsikt i matens opprinnelse og skaper matglede og mestring.

Vi er ikke en sukkerfri barnehage, men vi har et bevisst forhold til bruk av sukker. Som hovedregel serverer vi ikke godteri, kaker eller søte desserter i det daglige. Ved spesielle anledninger – som høytider og markeringer – kan det forekomme noe søtt, men dette er begrenset. Vi ønsker å fremme sunne kostholdsvaner og bidra til barnas helse og trivsel.

Psykososialt barnehagemiljø

Nulltoleranse for krenkelser og mobbing

I Brisk barnehage har vi nulltoleranse for mobbing og andre former for krenkelser. Vi arbeider målrettet for å skape et trygt, inkluderende og støttende miljø der alle barn blir sett, hørt og møtt med respekt.

Dette arbeidet er forankret i barnehageloven § 41, som slår fast at **«Alle barn i barnehagen har rett til et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø»**. Dersom et barn opplever utrygghet, mobbing eller andre krenkelser, har personalet plikt til å handle – raskt og riktig.

I Brisk barnehage jobber vi forebyggende hver dag gjennom:

- Nær og trygg voksenkontakt
- Fokus på vennskap, fellesskap og inkluderende lek
- Bevisst bruk av språk og rollemodeller
- Tidlig innsats i sosiale utfordringer

Vi har et særlig ansvar for å følge med på barnas samspill, og vi tar alltid barns opplevelser på alvor. Dersom det oppstår situasjoner der et barn ikke har det trygt og godt, vil vi sette inn tiltak, følge opp nøye og samarbeide tett med foresatte. Gjennom et godt foreldresamarbeid ønsker vi å skape felles forståelse for hvordan vi kan støtte barna i å utvikle empati, respekt og sosial trygghet. Sammen skal vi sørge for at alle barn i Brisk barnehage får en god barnehagehverdag preget av omsorg, glede og trygghet.

Overganger

En trygg start i Brisk barnehage

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet får en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. (Rammeplanen kap. 6)

Når barn begynner i Brisk barnehage, er det viktig for oss å gi dem en rolig og god overgang til en ny hverdag. Vi vet at nye omgivelser, nye mennesker og rutiner kan være overveldende – både for barn og foreldre. Derfor legger vi til rette for en trygg og tilpasset oppstart.

Allerede før barnehageåret begynner, inviterer vi til en bli kjent-dag i juni. Da får barna leke litt i barnehagen sammen med foreldrene sine, og barn og foreldre får hilse på personalet og bli litt kjent med miljøet på avdelingen. Selve tilvenningen skjer over tre dager, men vi vet at alle barn er forskjellige. Noen finner seg raskt til rette, mens andre trenger mer tid og støtte. Vi tilpasser derfor oppstarten i samarbeid med dere foresatte, slik at barnet får en best mulig start – i sitt eget tempo.

Vi vet at trygge foreldre skaper trygge barn, og derfor er en god oppstart for hele familien viktig for oss. Vår erfaring er at et tett samarbeid med hjemmet gir den beste starten. Vi er opptatt av å bygge gode relasjoner fra første møte, og være tilgjengelige for spørsmål, undring og behov underveis i tilvenningen.

Overganger i barnehagen

Personalet skal sørge for at barnet og foreldrene får tid og rom til å bli kjent med andre barn og annet personale når et barn bytter gruppe. (Rammeplanen kap. 6)

Barn som allerede går i barnehagen vil også ha behov for en gradvis tilvenning når de skal bytte avdeling. I Brisk barnehage legger vi derfor til rette for besøksdager på den nye avdelingen før overgangen skjer, slik at barnet får tid til å bli kjent med både rom, rutiner og voksne.

For å sikre en trygg og god overgang har vi tett dialog og godt samarbeid mellom den avdelingen barnet kommer fra, og den avdelingen barnet skal over til.

Vi er heldige som er en liten barnehage med bare to avdelinger. Det betyr at både barn og voksne kjenner hverandre godt på tvers av avdelingene, noe som gjør overgangen tryggere og enklere for barna.

Overgangen mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldra og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole, og eventuelt til skolefritidsordninga (Rammeplanen kap. 6)

Overgangen fra barnehage til skole er en stor milepæl for både barn og foreldre. I vår barnehage legger vi derfor stor vekt på å gjøre denne overgangen så trygg og positiv som mulig. Førskolegruppen får et tilpasset tilbud med fokus på å utvikle selvstendighet, sosial kompetanse og grunnleggende ferdigheter som forbereder dem på skolestart.

Vi har et tett samarbeid med skolen, og i løpet av året arrangeres det blant annet besøk på skolen, møter med lærere, og aktiviteter som gjør barna kjent med skolens miljø og rutiner. Foreldrene får også god informasjon og mulighet til å stille spørsmål underveis. Vårt mål er å støtte barna slik at de føler seg trygge og godt forberedt på overgangen til skolehverdagens nye utfordringer og muligheter.

Smurfeskolen

«Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner». (Rammeplan kap. 6)

Brisk barnehage følger Ålesund kommune sin fastsatte rutiner for overgang fra barnehage til skole, og tilpasser dem til vår barnehage hverdag og barnas behov. Foreldrene til Smurfeskolen får utdelt disse retningslinjene på begynnelsen av barnehageåret.

På Smurfeskolen legger vi vekt på å styrke **barnas sosiale, emosjonelle og språklige kompetanse**, og gi dem trygghet og forutsigbarhet før overgangen til skole. Det handler ikke om å «starte skolen tidligere», men å legge et godt grunnlag for læring og mestring.

Smurfeskolen er et eget opplegg flere dager i uken. Innholdet er knyttet til barnehagens felles tema og utviklingsarbeid, men tilpasset alder og modenhet. I tillegg legger vi inn ekstra opplevelser som **russetid, overnatting i barnehagen og små overraskelser underveis** – som en del av en morsom og minnerik avslutning på barnehagetiden.

Her er noen sentrale områder det legges vekt på:

- Sosial kompetanse og selvstendighet
- Språk og kommunikasjon
- Motorikk og finmotoriske ferdigheter
- Konsentrasjon og arbeidsvaner
- Overgang til skole

Barnehagens sju fagområder

I Rammeplanen er det beskrevet sju fagområder som barnehagen skal arbeide med for å gi barna et allsidig og variert pedagogisk tilbud. Disse vil sjelden opptre alene i hverdagen vår, men vil sees igjen i de ulike aktivitetene våre hele året igjennom.

FAGOMRÅDE	PRAKTISK INNHOLD
Kommunikasjon, språk og tekst	Bøker, sanger, sangleker, fortellinger og eventyr med konkrete/flanellograf. Rim, regler, lek/rollelek, bokstaver, tall, samtaler, språktrening og språkleker. Tilgjengelige bøker for barna, spill og lek og læring med nettbrett. Prosjektarbeid/utviklingsarbeid.
Kropp, bevegelse, mat og helse	Aktiv bruk av turer i natur, nærmiljø og lekeplass. Innemiljø som gir utfordringer både finmotorisk og grovmotorikk. Sangleker og regelleker, turer, og gode matvaner. Gode hygienerutiner. Mulighet til ro og hvile.
Kunst, kultur og kreativitet	Musikk, sang, dans og drama. Utforsking. Formingsaktiviteter. Tilgjengelig og godt utvalg i materiell/verktøy til skapende aktiviteter. Variert lekemateriale. Tilrettelegging for rollelek. Bilder, fotografering og IKT. Møte med forskjellige uttrykksformer. Kunnskap til og innblikk i norsk kultur og kulturarv som eventyr, fortellinger og ulike feiringer.
Natur, miljø og teknologi	Turer og opplevelser. Naturvern. Samspill med naturen. Klima og miljøutfordringer. Friluftaktiviteter. Årstider. Dyr og vekster. Eksperimentere. Bruke digitale verktøy.
Etikk, religion og filosofi	Ro og tid til undring, tenkning, samtaler og fortellinger. Sosial kompetanse. Danning. Høytider. Tradisjoner. Barns medvirkning.
Nærmiljø og samfunn	Opplive fellesskapet og inkluderende fellesskap. Likestilling. Rettigheter. Vennskap. Motvirke mobbing. Læring om nærmiljøet. Turer og opplevelser.
Antall, rom og form	Lek og utforsking av tall, antall, former, mønstre, størrelser, mål, avstand, vekt og tid. Tilby barna ulike spill og teknologi. Se på likheter og ulikheter. Sortere og lete etter. Smurfeskolegruppe.

Dokumentasjon

I Brisk barnehage jobber vi kontinuerlig med å utvikle og forbedre vårt pedagogiske arbeid. Vurdering er en naturlig og viktig del av dette, og handler om å reflektere over praksis, se barnas behov og utvikling, og sikre at vi holder en god pedagogisk kvalitet i hverdagen.

Vi evaluerer alt vi gjør – både i det daglige arbeidet og i planlagte aktiviteter. Personalet bruker flere verktøy i vurderingsarbeidet, blant annet didaktiske planer, progresjonsplan, bilder, ukesoppdateringer og dokumentasjon på avdelingene. Dette hjelper oss med å se utvikling over tid, justere kursen underveis og sikre at innholdet er tilpasset barnas alder, behov og interesser.

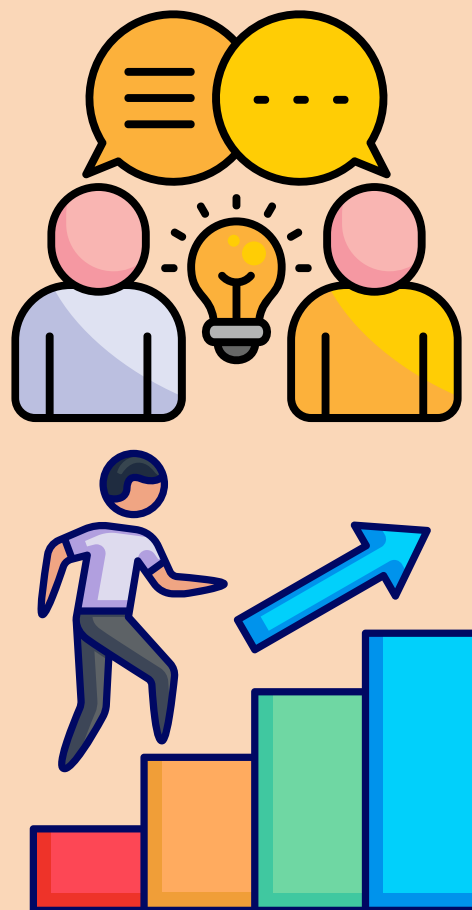
Barnas medvirkning og reaksjoner er sentrale i vurderingen. Vi lytter til deres innspill, observerer deres engasjement og tar hensyn til hva som oppleves meningsfullt for dem. I tillegg vektlegger vi foreldrenes tilbakemeldinger, som gir oss et viktig utenfrablikk og bidrar til helhetlig refleksjon.

Gjennom felles refleksjon i personalgruppen, evaluering av praksis og bevisst bruk av våre verktøy, jobber vi for å utvikle en pedagogisk praksis som støtter barnas trivsel, lek, læring og utvikling – hver dag.

Progresjonsplan

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. I Brisk barnehage tilbyr vi variert pedagogisk innhold, ulike arbeidsmåter, leker, materialer og et fysisk miljø som tilpasses barnas alder, interesser og behov.

Personalet bygger videre på barnas erfaringer og tilrettelegger for progresjon gjennom bevisste valg i innhold, metode og miljø. Målet er at hvert barn skal få passende utfordringer og oppleve mestring.

Fagområde: Kommunikasjon, språk og tekst

Progresjonsplan - Kommunikasjon, språk og tekst

Tema: Hakkebakkeskogen

«Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Barna skal få mulighet til å erfare ulike formidlingsmåter av tekster og fortellinger, som kilde til estetiske opplevelser.» (Kunnskapsdepartementet, 2017)

Aldersgruppe	Barnet utvikler seg i retning av å:	Personalet legger til rette gjennom:
1-2 år	• Lytte til korte deler av fortellingen og reagere med mimikk og lyder. • Bruke enkle ord og kroppsspråk for å uttrykke behov og følelser. • Gjenkjenne karakterer og lyder fra sanger og rim. • Vise interesse for pekebøker og bilder.	• Lese korte sekvenser fra Hakkebakkeskogen med tydelig mimikk og gester. • Synge sanger og rim som "Bake bake kake" og "Bakermester Harepus". • Bruke konkrete og figurer av dyrene i samlingsstund og lek. • Skape trygge språkarenaer i lek og overganger.
3-4 år	• Delta i samtaler med voksne og barn om karakterer og handling. • Bruke nye ord og setninger inspirert av fortellingen. • Fortelle små historier eller gjengi deler av eventyret. • Vise forståelse for innholdet i tekster og spørsmål som stilles.	• Dramatisere korte scener fra Hakkebakkeskogen sammen med barna. • Samtale om hva karakterene gjør og føler. • Lage fortellerstunder hvor barna får bidra med egne ideer. • Bruke bilder, sekvenskort og bøker aktivt i hverdagen.
5-6 år	• Gjenfortelle sammenhengende historier med innledning, handling og avslutning. • Reflektere over språk, innhold og budskap i tekstene. • Utforske språklige nyanser, humor og rim. • Bruke språket bevisst i lek, rollelek og problemløsning.	• Lage enkle fortellinger inspirert av Hakkebakkeskogen i fellesskap og individuelt. • Diskutere verdier som vennskap, rettferdighet og regler gjennom fortellingen. • Skrive bokstaver eller navnet sitt på "brev til dyrene". • Ha små "teaterverksteder" med fokus på språk og uttrykk.

Fagområde: Kropp, bevegelse, mat og helse

Progresjonsplan - Kropp, bevegelse, mat og helse

Tema: Hakkebakkeskogen

«Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser. Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.» (Kunnskapsdepartementet, 2017)

Aldersgruppe	Barnet utvikler seg i retning av å:	Personalet legger til rette gjennom:
1-2 år	• Utforske egen kropp gjennom bevegelse og sansing. • Trene grovmotorikk gjennom kryping, klatring og gåing. • Delta i felles måltider og øve på enkle rutiner (vaske hender, sitte ved bordet). • Gjenkjenne og reagere på rim og bevegelser i sanger og regler.	• Skape bevegelseslek inspirert av dyrene i Hakkebakkeskogen (hoppe som hare, snike som Mikkel). • Bruke hinderløyper og naturlig terreng for å stimulere kroppskontroll. • Synge "Bakermester Harepus" med bevegelser og bruk av lekemat. • Legge til rette for gode, trygge måltider med fokus på selvstendighet og matglede.
3-4 år	• Beherske ulike bevegelser som løping, hopping og balansering. • Delta i regelstyrt lek og enkle aktiviteter som krever koordinasjon. • Vise økt selvstendighet ved påkledning og hygiene. • Være med på å lage enkel mat sammen med voksne.	• Lage hinderløype i «Hakkebakkeskogen»-tema med trær, dyr og hytter. • Leke "jegere og mus" – en lek som fremmer smidighet og samspill. • Invitere barna til å hjelpe til med enkel matlaging, f.eks. grove rundstykker. • Ha temadager med sunn mat inspirert av dyrenes kosthold i boka.
5-6 år	• Mestres sammensatte bevegelser og vise kroppslig kontroll i lek og aktiviteter. • Vise forståelse for hvorfor god hygiene og sunt kosthold er viktig. • Ta ansvar i påkledning og i forbindelse med turer og måltider. • Reflektere over kropp, helse og følelser i samtale med andre.	• Organisere turer med sekk og oppgaver – «på oppdrag i Hakkebakkeskogen». • Lage små matprosjekter inspirert av boka – som å bake "grov museloff". • Snakke om hva som er sunt å spise, og hva dyrene spiser for å ha energi. • Ha fysiske gruppeaktiviteter med musikk og rytme (f.eks. danse Hakkebakkedans).

Fagområde: Kunst, kultur og kreativitet

Progresjonsplan - Kunst, Kultur og kreativitet

Tema: Hakkebakkeskogen

«Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. Barneheten skal la barna møte ulike kunstneriske og kulturelle, arkitektur og kulturelle uttrykk som gjenspeiler et mangfoldig samfunn og ulike tidsepoker». (Kunnskapsdepartementet, 2017)

Aldersgruppe	Barnet utvikler seg i retning av å:	Personalet legger til rette gjennom:
1-2 år	- Utforske ulike materialer og sanseopplevelser (farger, former, teksturer). - Delta i enkle kreative aktiviteter, som å male eller tegne med hjelp. - Reagere på musikk, rytme og bevegelse. - Gjenkjenne sanger og karakterer fra Hakkebakkeskogen.	- Synge sanger fra Hakkebakkeskogen og bruke bevegelse til musikk. - Tilby maling og formingsmateriell i tilknytning til karakterene. - Bruke konkreter, figurer og bilder fra fortellingen i lek og aktiviteter. - La barna få kjenne på ulike materialer og prøve ut trykk, lim og klipp.
3-4 år	- Lage egne kreative uttrykk inspirert av tema og fortelling. - Delta i rollelek og dramatisering med enkle roller og rekvisitter. - Utforske og bruke forskjellige teknikker i forming og kunstaktiviteter. - Skape bilder og formuttrykk som viser noe barnet har opplevd.	- Lage masker eller kostymer av karakterene i Hakkebakkeskogen. - Dramatisere små deler av fortellingen med rekvisitter og musikk. - Ha verksteder med maling, leire eller naturmaterialer som brukes til å lage skog og dyr. - Lytte til musikken fra filmen og skape bevegelser til.
5-6 år	- Uttrykke seg mer bevisst gjennom ulike kunstformer og teknikker. - Dramatisere fortellinger og utvikle egne historier inspirert av Hakkebakkeskogen. - Vise selvstendighet i kreative prosesser og ta valg i arbeidet. - Samarbeide med andre i prosjekter, f.eks. lage kulisser, teater eller forestilling.	- La barna lage sine egne fortellinger med karakterer fra Hakkebakkeskogen. - Øve inn og fremføre små skuespill eller sanger for hverandre eller foreldre. - Utforske musikk, dans og scenekunst inspirert av universet i boka. - Bruke digitale verktøy for å lage bilder, lydbilder eller stop motion.

Fagområde: Natur, Miljø og teknikk

Progresjonsplan - Natur, Miljø og teknikk

Tema: Hakkebakkeskogen

«Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til natur» (Kunnskapsdepartementet 2017)

Aldersgruppe	Barnet utvikler seg i retning av å:	Personalet legger til rette gjennom:
1-2 år	- Undre seg over naturfenomener og sanse naturen gjennom lyd, lukt og berøring. - Oppdage smådyr og planter i barnehagens uteområde. - Forstå enkle sammenhenger som at blader blåser, regn faller og snø smelter. - Vise glede ved å være ute og utforske.	- Ta med barna ut i skogen, la dem føle på bark, mose og jord – som i Hakkebakkeskogen. - Se etter dyr og insekter og snakke om dem med navn og lyd (f.eks. reven Mikkel). - Bruke rim og sanger fra Hakkebakkeskogen ute i naturen. - Tilrettelegge for korte turer i nærmiljøet med fokus på sanseopplevelser.
3-4 år	- Observere endringer i naturen over tid (årstider, vær, planter). - Kjenne igjen dyr, insekter og planter, og knytte dem til fortellingen. - Vise interesse for å ta vare på naturen. - Bruke enkle teknikker i utforsking, som å måle, telle eller sortere.	- Samle blader og kongler, og lage "Hakkebakkeskogen-kollasj". - Lage små dyrehus av naturmaterialer som hus for karakterene. - Snakke om hvorfor det er viktig å ikke kaste søppel i skogen – som dyrene i boka. - Bruke forstørrelsesglass for å se på små ting i naturen.
5-6 år	- Undersøke og eksperimentere med naturmaterialer og enkle tekniske hjelpemidler. - Vise forståelse for sammenhenger i naturen (f.eks. dyrenes livssyklus, matsystem). - Reflektere rundt bærekraft og ansvar for miljøet. - Ta i bruk naturkunnskap i lek og læring.	- Lage et kart over "vår egen Hakkebakkeskog" i barnehagens nærområde. - Ha naturfaglige samtaler om hvordan dyrene lever, hva de spiser og hvor de bor. - Snakke om vær og årstider ut fra hva som skjer i boka og i naturen. - Bygge feller, hus eller vogner inspirert av fortellingen, med enkle teknikker.

Fagområde: Antall, rom og form

Progresjonsplan - Antall, rom og form

Tema: Hakkebakkeskogen

«Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning. Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling.» (Kunnskapsdepartementet, 2017)

Aldersgruppe	Barnet utvikler seg i retning av å:	Personalet legger til rette gjennom:
1-2 år	• Lytte til korte fortellinger og eventyr, som små utdrag fra Hakkebakkeskogen. • Bruke kroppsspråk, mimikk og lyder for å uttrykke seg. • Imitere lyder, ord og enkle uttrykk fra eventyret. • Vise interesse for sanger, rim og bilder knyttet til historien og til litt tekst	• Lese enkle bildebøker og peke ut karakterer som Mikkel og Klatremus. • Synge korte rim og regler fra fortellingen med bevegelse. • Bruke konkrete og figurer når man leser fortellingen. • Imitere dyrelyder og enkle uttrykk i lek og samlingsstund.
3-4 år	• Gjenfortelle små deler av fortellingen med støtte. • Bruke flere ord og setninger når de snakker om historien. • Forstå og bruke begreper knyttet til følelser, relasjoner og handling. • Deltar i rollelek inspirert av karakterene og hendelsene.	• Lese lengre utdrag fra boka og samtale om innholdet. • Bruke hånddukker eller kostymer i fortellerstunder og lek. • Invitere barna til å snakke om karakterenes følelser og valg. • Lage dramatiseringer og enkle teaterleker med barna.
5-6 år	• Gjenfortelle handlingen med begynnelse, midt og slutt. • Reflektere over verdier i fortellingen som vennskap, samarbeid og rettferdighet. • Bruke komplekse setninger og begreper i samtale og lek. • Ta initiativ til samtaler og stille spørsmål om innhold og mening.	• Ha filosofiske samtaler basert på hva som er rett og galt i Hakkebakkeskogen. • Lage egne historier inspirert av fortellingen – muntlig eller som bildebøker. • Jobbe med begrepsforståelse (modig, ærlig, samarbeide) knyttet til karakterene. • Skape en fortellerkrok med tilgang til bøker, kostymer og figurer.

Fagområde: Etikk, religion og filosofi

Progresjonsplan - Etikk, religion og filosofi

Tema: Hakkebakkeskogen

Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett. (Kunnskapsdepartementet 2017)

Aldersgruppe	Barnet utvikler seg i retning av å:	Personalet legger til rette gjennom:
1-2 år	- Vise empati ved å trøste eller reagere på andres følelser. - Forstå enkle begreper som "snill" og "slem" gjennom fortellingen. - Oppdage at karakterer har ulike følelser og behov. - Vise glede ved å delta i fellesskap og fellesopplevelser.	- Bruke mimikk og tonefall når karakterer uttrykker følelser (glad, sint, lei seg). - Gjenta og vise på enkle måter hvem som er snill, og hvordan karakterene hjelper hverandre. - Lese korte sekvenser og bruke konkrete til å vise handling og reaksjon. - Skape gode fellesskapsopplevelser rundt fortelling og lek.
3-4 år	- Gjenkjenne rett og galt i karakterenes valg og handlinger. - Reflektere over hvordan karakterene behandler hverandre. - Begynne å sette ord på egne og andres følelser. - Forstå at man kan ha ulike meninger og fortsatt være venner.	- Samtale om hvorfor Mikkel ikke fikk spise mus – er det rettferdig? - Dramatisere scener og la barna velge hvordan karakterene skal oppføre seg. - Lese med stopp underveis og spørre "Hva tenker du nå?" - Bruke sanger og rim som løfter fram verdier som samarbeid og respekt.
5-6 år	- Reflektere over moralske dilemmaer i historien (f.eks. ulvens valg, musenes regler). - Vise forståelse for ulike perspektiver og følelser hos karakterene. - Diskutere begreper som rettferdighet, ansvar, fellesskap og tilgivelse. - Være med på enkle filosofiske samtaler og resonnere rundt etiske spørsmål.	- Ha filosofiske samtaler i små grupper: "Er det greit å lure noen for å hjelpe andre?" - La barna skape egne versjoner av historien med nye løsninger og valg. - Snakke om og sammenligne Hakkebakkeskogens regler med reglene i barnehagen. - Bruke bilder og situasjoner fra boka for å snakke om følelser og verdier.

Fagområde: Nærmiljø og samfunn

Progresjonsplan - Nærmiljø og samfunn

Tema: Hakkebakkeskogen

«Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familieformer er en del av fagområdet. Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene.» (Kunnskapsdepartementet 2017)

Aldersgruppe	Barnet utvikler seg i retning av å:	Personalet legger til rette gjennom:
1-2 år	• Oppdage og bli kjent med miljøet rundt seg gjennom sansing og bevegelse. • Utforske tilhørighet og trygghet i gruppa. • Gjenkjenne voksne og barn som "hører til". • Vise interesse for karakterer og steder i Hakkebakkeskogen.	• Bruke illustrasjoner, figurer og sanger fra Hakkebakkeskogen i hverdagsrutiner. • Snakke om "hvem som bor hvor" i fortellingen (f.eks. Klatremus bor i treet). • Skape et tydelig og oversiktlig miljø i barnehagen hvor barna kjenner seg igjen. • Gå små turer og gjøre barnet kjent med barnehagens nærmiljø.
3-4 år	• Forstå at de er en del av en gruppe og et fellesskap. • Utforske roller og regler i lek og samspill. • Reflektere over rettferdighet og samarbeid i lek med andre. • Knytte Hakkebakkeskogen til sitt eget nærmiljø gjennom sammenligning og lek.	• Samtale om hvordan karakterene samarbeider og løser utfordringer (Mikkel, Bakermester Harepus, Klatremus). • Bruke rollelek for å utforske fellesskap og regler. • Sammenligne barnehagens miljø med Hakkebakkeskogen – hvem gjør hva, hvor bor de? • Besøke ulike steder i nærmiljøet og snakke om hvem som jobber der, slik som karakterene i boka.
5-6 år	• Forstå egen rolle i fellesskapet og bidra til positive relasjoner. • Reflektere rundt normer, regler og rettferdighet. • Oppleve tilhørighet og ansvar i barnegruppen og i nærmiljøet. • Overføre verdier fra Hakkebakkeskogen til egne erfaringer.	• Diskutere valg karakterene tar, og hva som kunne vært annerledes – "Hva hvis Mikkel ikke hadde blitt snill?" • La barna lage egne kart eller modeller av Hakkebakkeskogen og plassere "nabolag". • Utforske likheter og ulikheter mellom karakterene og seg selv – hvem ligner på hvem? • Inkludere barna i små oppgaver som skaper ansvarsfølelse (hjelp til, rydde, lage regler).

ÅRSHJUL BARNEHAGEÅRET 2025-2026

Satsningsområde - *Språk og kommunikasjon*

Tema: *Hakkebakkeskogen*

Undertema: *Livet&sånn*

Måned:	Aktivitet:
August	Tema: Bli kjent • Oppstart nye barn • Oppstartsamtaler • 22.08 Planleggingsdag - Barnehagen er stengt
September	Tema: Bli kjent med Hakkebakkeskogen Livet&Sånn - Følelsen Trist • Uke 38: Internasjonal brannvernuke • 23.09 Foreldremøte 17.30-18.30 <i><u>Smurfeskole foreldre etter hovedmøte 18.30-18.50</u></i> • 18.09 Høstfest med foreldrene kl 15.00 • 26.09 Bamse- og pysjfest
Oktober	Tema: Hakkebakkeskogen - Følelser (Mikkel Rev) Livet&Sånn - Følelsen Redd • Foreldresamtaler starter • Uke 41 Høstferie • Uke 42 Trafikkuke • 24.10 FN-dagen • 20.10 Planleggingsdag - Barnehagen er stengt • 31.10 Halloweenfest
November	Tema: Hakkebakkeskogen - Matglede med Bakemester Harepus Livet&Sånn: Følelsen Ro • 20.11 Barnekonvensjon (FNs internasjonale barnedag) • 28.11 Teaterfest for store og små

Desember	Tema: Jul i Hakkebakkeskogen Livet&Sånn - Følelsen Glad • 12.12 Luciafest med julegrantenning kl 15.00 • 19.12 Nissefest for barna • Julegudstjeneste i Spjelkavik kirke • Julenatt - forestilling i pinsekirka • 29.12 & 30.12 Redusert åpningstid
Januar	Tema: Vinter i Hakkebakkeskogen Livet&Sånn - Følelsen Sint • 09.01 Planleggingsdag - Barnehagen er stengt • 30.01 Kick-Off til OL
Februar	Tema: Karneval i Hakkebakkeskogen Livet&Sånn - Følelsen Skyld • 06.02 Samenes nasjonaldag • 13.02 Karneval / Fastelaven • Uke 8 Vinterferie • 21.02 Morsmåldagen
Mars	Tema: Påske - Våren våkner i Hakkebakkeskogen Livet&Sånn - Følelsen Skam • 06.06 Teaterfest for store og små • 10.03 Barnehagendagen • 16.03 Planleggingsdag - Barnehagen er stengt • 20.03 Rockesokk • 27.03 Påskelunsj • Foreldresamtaler

April	Tema: Musikkglede i Hakkebakkeskogen Livet&Sånn - Følelsen Iver • Uke 15 Brannvernuke • 24.03 Hakkebakkeskogenfest • 30.04 Russedåp
Mai	Tema: Bamsefars feiring Hakkebakkeskogen Livet&Sånn - Familie og mangfold • Russefeiring for Smurfeskolen • 29.05 Fotballtrøyledagen • 12.05 Frokost med rosarussen • 15.05 Prøvetog - vi lader opp til 17.mai
Juni	Tema: Sommer i Hakkebakkeskogen Livet&Sånn - Barnehagevenner • Oppstart overgang fra Troll til Smurf • 04. 06 Sommerfest med foreldre kl 15.00 - avslutning for Smurfeskolen • Uke 24 Besøksuke nye barn • 11.06 Overnatting for Smurfeskolen • 19. 06 Planleggingsdag - Barnehagen er stengt • 23.06 Midtsommerfest/Fantetog
Juli	• Uke 28 Redusert åpningstid (kl 08.30-16.00) • Uke 29 og 30 Barnehagen har sommerstengt • Uke 31 Redusert åpningstid (kl 08.30-16.00)

Kontaktopplysninger Brisk barnehage

Breivikveien 7, 6018 Ålesund

Avdelingsleder: 46945502

Avdeling Smurf: 94884876

Avdeling Troll: 46840252

Avdelingsleder: Iren@brisk.no

Styrer: Annelone.hagen@brisk.no

Hjemmeside: <https://brisk.barnehage.no/>